

LUCY
SMITHS
BARNERETTIGHETSDAG

PROGRAM 2016

17. november kl. 09.30–14.30

Gamle Festsal

Universitetet i Oslo

Velkommen

Barn i Norge opplever ekskludering og forskjellsbehandling fordi de har visse «kjennetegn» slik som hudfarge, etnisk opprinnelse, kjønn, språk, funksjonshemming eller seksuell orientering. Men vet vi nok om dette? Vet vi nok om hvem disse barna er? Og om hvordan de har det? Og vet vi egentlig hvordan vi skal få slutt på det?

Barnekonvensjonen artikkel 2 bestemmer at staten skal sikre konvensjonens rettigheter for ethvert barn, uten diskriminering av noe slag. Dette kalles retten til ikke-diskriminering, og er et av konvensjonens grunnleggende prinsipper.

Et generelt prinsipp er en rettighet som er spesielt viktig i barnets liv, samtidig som prinsippet skal ivaretas for alle barnets rettigheter etter konvensjonen. Prinsippet om ikke-diskriminering er også svært viktig for de holdninger mennesker viser overfor hverandre. Derfor er ikke-diskriminering en viktig del av det alle barn og unge bør lære om barnekonvensjonen.

Det er viktig for barn å få mulighet til å delta på linje med andre. Likevel har det historisk sett vært lite fokus på at barn diskrimineres og hvordan dette arter seg. I dag setter vi søkelyset på utvalgte områder der barn opplever diskriminering. Vi ønsker å løfte frem barns opplevelser av diskriminering, og begynne å snakke om hva vi kan gjøre for å få slutt på det.

OM LUCY SMITHS BARNERETTIGHETSDAG

Formålet med Lucy Smiths barnerettighetsdag er å være en møteplass for dem som aktivt jobber med barn og unges rettigheter i hverdagen. Dette gjelder både akademikere, beslutningstagere og praktikere. Deltagerne på barnerettighetsdagen skal få et enda mer bevisst forhold til barnekonvensjonen, slik at de i sitt arbeid kan gjøre en forskjell for barn og unge.

Lucy Smiths barnerettighetsdag arrangeres av Institutt for privatrett, Institutt for offentlig rett og Norsk senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo, i samarbeid med Barneombudet.

Det er tredje året dagen arrangeres. Tidligere tema har vært barnekonvensjonens artikkel 3 om barnets beste som et grunnleggende hensyn i alle saker som omhandler barn (2015), og barnekonvensjonens artikkel 12 om barns rett til å delta og bli hørt (2014).

Barneombudet er hovedansvarlig for barnerettighetsdagen 2016. Et faglig utvalg bestående av representanter for de fire arrangørene, samt to eksterne deltakere, har bistått i utformingen av programmet.

Medlemmer av fagutvalget:

Kirsten Sandberg
professor ved Institutt for offentlig rett og medlem av FN's barnekomité

Julia Köhler-Olsen
førsteamanuensis ved Institutt for sosialfag, Høgskolen i Oslo og Akershus

John Asland
professor ved Institutt for privatrett

Frøydis Heyerdahl
seniorrådgiver hos Barneombudet (perm.), juridisk rådgiver i Barne- og familieetaten, Oslo kommune

Vibeke Blaker Strand
professor ved Norsk senter for menneskerettigheter

Elin Saga Kjørholt
seniorrådgiver hos Barneombudet

2. INGEN DISKRIMINERING

Konvensjonens rettigheter gjelder for alle barn uten forskjellsbehandling og uten hensyn til barnet og dets foreldres rase, farge, kjønn, språk, religion, opprinnelse, eiendom, funksjonshemming eller oppfatninger. Staten skal sørge for at ingen diskrimineres.

FNS KONVENSJON OM BARNETS RETTIGHETER, KORTVERSJON

ARTIKKEL 2 – IKKJE-DISKRIMINERING

Alle barn har rett til vern mot diskriminering.

Kva betyr dette?

Det spelar inga rolle kor du kjem frå, kva hudfarge du har, kven du forelskar deg i, om du er funksjonshemma, kva kjønn du er, eller kva du trur på. Ingen har rett til å gjere forskjell på deg og andre. Ingen skal utsetje deg for anleis eller urettferdig behandling fordi du er den du er.

BARNEOMBUDETS BARNEVENNLIGE VERSJON

Aktiviteter i foajeen fra klokken **09.30**

10.00–10.05	Velkommen	<u>Anne Lindboe</u> , barneombud
DEL 1: GENERELT OM DISKRIMINERING		
10.05–10.15	«De tok fra meg mulighetene, men jeg tok dem tilbake»	<u>Nina Murberg</u> , erfaringer fra en ung ekspert
10.15–10.30	Diskriminering av barn i Norge	<u>Solveig Horne</u> , barne- og likestillingsminister
10.30–10.45	Diskriminering av barn sett fra Likestillings- og diskrimineringsombudet	<u>Hanne Bjurstrøm</u> , likestillings- og diskrimineringsombud
10.45–11.00	FNs barnekonvensjon artikkel 2	<u>Frøydis Heyerdahl</u> , forfatter i Barnekonvensjonsboka
DEL 2: DISKRIMINERING AV ELEVER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE		
11.00–11.15	Hva sier ungdommene?	Ungdom snakker med ungdom om diskriminering i skolen
11.15–11.30	Hvordan går det med barna – hva sier forskningen?	Professor <u>Jan Tøssebro</u> , direktør ved NTNU samfunnsforskning
11.30–11.45	Hva må gjøres?	Samtale mellom ungdom, <u>Jan Tøssebro</u> , <u>Atle Larsen</u> og <u>Anne Lindboe</u>

11.45–12.30	Lunsj i Frokostkjelleren	
DEL 3: DISKRIMINERING AV BARN PÅ GRUNN AV KJØNN OG SEKSUELL IDENTITET		
12.30–12.40	Perspektiver fra forskningen	Stipendiat <u>Anniken Sørli</u> , Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo
12.40–12.50	Ungdoms erfaringer	<u>Victoria Øverby Steinland</u> , rådgiver i Skeiv Ungdom
12.50–13.05	Hva sier ungdommene?	Samtale mellom ungdom fra samtalegruppe for unge transpersoner og prosjektleder <u>Anders Røyneberg</u> , Sex og samfunn
13.05–13.25	Hva må gjøres?	Etterfølgende dialog med deltakerne i del 3
DEL 4: DISKRIMINERING I BARNEVERNET – BARNETS BESTE VS. HENSYN TIL KULTURELL BAKGRUNN?		
13.25–13.35	Perspektiver fra forskningen.	Førstelektor <u>Signe Ylvisaker</u> ved
	Barnevernarbeiderens dilemma	Høgskolen i Oslo og Akershus
	–når og hvordan skal vi gripe inn?	
13.35–13.45	Ungdoms erfaringer	<u>Ruzzel Solberg</u> , styreleder i Landsforeningen for barnevernsbarn
13.45–13.55	Perspektiver fra samfunnet rundt	<u>Shazia Sarwar</u> , journalist og kommentator i VG
13.55–14.20	Hva må gjøres?	Etterfølgende dialog med deltakerne i del 4
14.20–14.30	Avslutning	<u>Inga Bostad</u> , direktør ved Norsk senter for menneskerettigheter

LUCY SMITH

Lucy Smith (1934–2013) var barnerettens mor i Norge, og hadde et livslangt engasjement for barns rettigheter. Hun er godt kjent som den første kvinnelige rektoren ved Universitetet i Oslo, men hennes engasjement strakte seg langt utover dette. I 2003 ble hun Norges første medlem av FNs barnekomité, og i årene 2003–2009 arbeidet hun i komiteen for barns rettigheter over hele verden.

I sin rettsvitenskapelige virksomhet løftet Lucy Smith fram barnets beste som et rettsprinsipp i norsk og nordisk rettsvitenskap. Hun ble tildelt Redd Barnas rettighetspris i 2013.

Smith var fremsynt. Hun har bidratt til flere store fremskritt for å styrke barns rettsvern og å beskytte barn mot vold og overgrep. I 1978 var Lucy en av initiativtakerne til at valgfaget barnerett ble opprettet på jusstudiet.

Lucy Smith var en stor inspirasjon for mange. Gjennom Lucy Smiths barnerettighetsdag ønsker vi å videreføre hennes viktige arbeid for barns rettigheter.

DEL 1

Nina Murberg, 25 år, har fagbrev som helsefagarbeider og studerer nå rehabilitering. Nina har spesifikke språkvansker og har hatt en tøff skolegang, men klart seg takket være hardt arbeid og troen på seg selv. Nina har i flere år vært aktiv i en ungdomsorganisasjon som hjelper andre som strever i skolen. Ninas motto er: «Mot er kontroll, ikke fravær av redsel.»

DEL 2

Jan Tøssebro er professor i sosialt arbeid ved NTNU og direktør ved NTNU Samfunnsforskning. Han har erfaring med forskning om funksjonshemmedes livssituasjon tilbake til 1980-tallet, med tema som oppvekst, familie, levekår, inkludering og institusjonsavvikling. Han har vært leder av Statens råd for funksjonshemmede og sittet i flere offentlige utvalg om politikken på feltet.

Atle Larsen er jurist i Landsforeningen for hjerte- og lungesyke og er juridisk rådgiver i Funksjonshemmedes Fellesorganisasjons Rettighetssenter. Han jobber mye med rettigheter for barn og ungdom og er medlem av lovutvalget som utredet diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Han har i tillegg vært medlem i Likestillings- og diskrimineringsnemnda og Helsepersonellnemnda.

Daniel Lie, 16 år fra Fetsund. Daniel går på Hvam VGS på Medier- og kommunikasjon og er leder i Dysleksi Ungdom Romerike. Han har selv dysleksi og spesifikke språkvansker, og bruker mye av fritiden sin på foreningen.

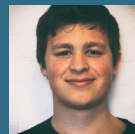

Thomas Mork Bredesen er en gutt på 18 år som går siste året på Eidsvoll Videregående Skole. På fritiden kjører han telemark, spiller trommer og gitar. Etter videregående vil han studere psykologi.

TILRETTELEGGERE

Oscar Ovid, 18 år fra Brønnøysund. Oscar er heltidsstudent og aktiv ungdomspolitiker. Han er kurset i «Agenda Day» som metode, som gir ungdom en plass å diskutere og utvikle ideer – å skape sin egen agenda – i et miljø fritt for voksne. Metoden kan brukes av mange forskjellige typer ungdom, til mange ulike tema og problemstillinger.

Martin Herstad, 16 år fra Bjerka, tre mil sør for Mo i Rana. Går Byggteknikk ved Polarsirkelen VGS. avd. Mjølan. Etter videregående tenker han å ta dobbelt fagbrev. På fritiden er han leder for Hemnes Ungdomsråd.

DEL 3

Anniken Sørli er stipendiat ved Institutt for offentlig rett på Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo. Hun skriver sin doktorgradsavhandling

om transpersoners rettigheter i Norge i et livssyklusperspektiv. Sørli er tilknyttet forskningsprosjektet «Kjønnsidentitet og seksuell orientering i internasjonal og nasjonal rett».

Anders Røyneberg jobber som psykiatrisk sykepleier og prosjektleder i stiftelsen «Sex og samfunn». Han har siden 2013 drevet Sex og samfunns samtalegrupper for unge transpersoner.

Victoria Øverby Steinland, rådgiver i Skeiv Ungdom, og jobber med Skeiv Ungdoms skoleprosjekt «Restart». Dette er et tiltak som tilbyr undervisning om mangfoldet av kjønn og seksualitet til ungdomsskole- og videregående klasser. Skeiv Ungdom er opptatt av å utfordre normene som lager skiller mellom «normal» og «annerledes» som er ledd i å motvirke mobbing og diskriminering.

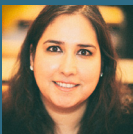

Noah Lind Aas er akkurat ferdig med videregående, men har allerede holdt flere foredrag for leger, psykologer og andre helsepersonell som er opptatt av transtematikk. Han bygger foredragene sine på egne erfaringer.

DEL 4

Signe Ylvisaker er førstelektor i sosialt arbeid ved Høgskolen i Oslo og Akershus, Institutt for sosialfag. Hennes forskningsinteresser er teoriutvikling i sosialt arbeid og barnevern og migrasjon. Hun har blant annet skrevet om diskurser, ideologi og handling i sosialt arbeid.

Shazia Sarwar er journalist i VG og en av Norges mest leste og delte kommentatorer. Shazia er utdannet økonom og journalist. Hun har foreldre fra Pakistan og er opptatt av kvinnefrigjøring og vold mot barn.

Ruzzel Solberg, 30 år, styreleder i Landsforeningen for barnevernsbarn (LFB). Hun har vært aktiv i foreningen siden ungdomstiden og har spesielt engasjert seg i arbeidet med ettervern og at barn skal få medvirke i egen sak.

ORDSTYRER

John Asland har tidligere praksis som advokatfullmektig i advokatfirmaet BA-HR, konstituert lagdommer i Borgarting lagmannsrett og rådgiver og seniorrådgiver i Justisdepartementets lovavdeling. Han ble PhD i 2008 og er nå professor og nestleder ved Institutt for privatrett. Asland er også professor II ved Høgskolen i Lillehammer.

Inga Bostad er dr.philos. og direktør ved Norsk senter for menneskerettigheter, Universitetet i Oslo (UiO). Bostad har vært prorektor og viserektor ved UiO og sitter i styret ved Universitetet i Roskilde og det europeiske Wergelandssenteret. Hun har skrevet en rekke bøker innen filosofi, pedagogikk og etikk, og for tiden forsker hun på annerledeshet, rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne og undersøkende pedagogikk.

Anne Lindboe ble utnevnt som barneombud i 2012. Hun er barneombud i en åremålsstilling for seks år. Anne Lindboe er lege og utdannet spesialist i barnesykdommer (pediatri). Hun har også en MBA i økonomisk styring og ledelse ved Norges Handelshøgskole. Tidligere har hun jobbet som overlege ved Statens Barnehus i Oslo og forsker ved Folkehelseinstituttet.

Takk til alle elever og lærere på 7. trinn på Volla skole på Lillestrøm, for visuelle uttrykk og tanker rundt ikke-diskriminering og artikkel 2. Volla skole startet høsten 2016 opp som Barneombudets barnepanel.

Takk til Jazzlabben for tonefølge I lunsjen. Jazzlabben er et nyoppstartet talentutviklingsprogram i jazz-improvisasjon på Edvard Munch videregående skole. I Jazzlabben lærer elevene teknikker for å øve seg på improvisasjon gjennom øvelser i felleskap. Vi bygger repertoar i fellesskap. Vi forsker på egen utvikling og eget uttrykk. Akkurat nå er det 11 medlemmer i jazzlabben. Jazzlabben ledes av Andreas Berg, lærer ved Edvard Munch videregående skole.

Takk til Blomsterbinderlinja på Edvard Munch videregående skole, for flotte blomstergaver til innledere og blomsteroppsats i Gamle Festsal. Linja ledes av Erik Kørpe.

www.barnerettighetsdagen.no

BARNEOMBUDET

UiO : **Norsk senter for menneskerettigheter**
Det juridiske fakultet

UiO : **Institutt for offentlig rett**
Det juridiske fakultet

UiO : **Institutt for privatrett**
Det juridiske fakultet